

Litteraturliste

Rikke Simonsen: *Kongens by*

Arkæologiske og naturvidenskabelige undersøgelsesrapporter

Andreasen, Niels Henrik: *KBM4166 Tordenskjoldsgade 15*, Københavns Museum 2020.

Andreasen, Niels Henrik: *KBM4252 Det Kgl. Biblioteks Have*. Københavns Museum 2017.

Borgius, Andrea: *KBM4370 Naboløs og Gammel Strand*. Københavns Museum 2020.

Buchwald, Vagn: *Undersøgelse af murankre fra Nørreport, sag KBM 2026*. 2000.

Jensen, Jane Jark: *KBM3220 Bremerholm*. Københavns Museum 2006.

Lyne, Ed og Hanna Dahlström: *KBM3827 Rådhuspladsen. Metro Cityring Project*. Københavns Museum 2015.

Moltsen, Annine: *Lag- og makrofossilanalyser fra Bremerholm/Dybensgade KBM2246*. NOK-rapport nr. 19-2006.

Moltsen Annine S.A.: Planterester fra to kister fra Prinsessegade på Christianshavn. *Nationalmuseets Naturvidenskabelige Undersøgelser, NNU Rapport 8*, 2000.

Moltsen, Annine: *Lag- og makrofossilanalyser fra Frederiksborggade KBM2026*. NOK-rapport 3, 2001.

Mosekilde, Jacob: *KBM3959 Kultorget og Trinitatis Kirke*. Københavns Museum 2012.

Mosekilde, Jacob: *KBM3999 Frederiksborggade II*. Københavns Museum 2015.

Mosekilde, Jacob: *KBM4074 Pilestræde m.fl.* Københavns Museum 2016.

Rimstad, Charlotte: "Textile report". I: Ed Lyne og Hanna Dahlström: *KBM3827 Rådhuspladsen. Metro Cityring Project*. Københavns Museum 2015.

Simonsen, Rikke: *KBM2022 Beretning vedrørende arkæologiske undersøgelser på Prinsessegade, Christianshavns kvarter*. 2006.

Simonsen, Rikke: *KBM2026 Den arkæologiske udgravning af Nørreport Metrostation*. Københavns Museum 2003.

Simonsen, Rikke: *KBM2030 Nina Bangs Plads*. Københavns Museum 2002.

Steineke, Morten og Jane Jark Jensen: *KBM3829 Kongens Nytorv. Metro Cityring Project*. Københavns Museum 2017.

Steineke, Morten: *KBM4158 Christiansborg Slotsplads*. Københavns Museum 2020.

Steineke, Morten: *KBM4332 Ny Østergade*. Københavns Museum 2022.

Whatley, Stuart og Camilla Haarby Hansen: *KBM3828 Gammel Strand, Metro Cityring Project, Excavation report*, Københavns Museum 2016

Litteratur

Andrup, Otto: "Hoffet og dets fester", *Danmark i Fest og Glæde*, Bd. 1, Tiden indtil 1648, Chr. Erichsens Forlag 1935.

Andrup, O.: "Johan Classzen van Wijck", *Biografisk Leksikon* på internettet.

Appel og Morten Fink-Jensen: "Da Læreren holdt skole. Tiden før 1780." *Dansk skolehistorie*, Bd. 1, Aarhus Universitetsforlag 2013.

Appel, Hans Henrik: Renæssancens krigskunst i Danmark. I: C. Bach-Nielsen, J. M. Jensen, J. Vellev og P. Zeeberg. *Danmark og renæssancen 1500-1650*. Gad 2006.

Bach-Nielsen, Carsten: "Frederik II af Danmark og Sophie af Mecklenburg – et stjernepar fra renæssancen. En tysk fyrstelig repræsentationsform i Danmark?", *ICO Iconographisk Post. Nordisk tidskrift för bildtolkning – Nordic Review of Iconography*, Nr. 2, 2015

Bang, Thøger: Københavns Befæstning under Svenskekrigen. Et vendepunkt i Københavns historie. *Historiske meddelelser om København*. København 1959.

Barfod, Jørgen H.: "Christian 3.s flåde. Den danske flådes historie 1533-1588", *Marinehistoriske skrifter*, 25, Gyldendal 1995.

Barfod, Jørgen H.: Christian IV's Nyboder. Nyboders første 100 år, *Maritim Kontakt* 5, København 1983.

Bisgaard, Lars og Knud V.J. Jespersen i *Danmarks konger og dronninger*. Gyldendal, Nordisk Forlag 2008.

Blom, O.: Kjøbenhavns Tøihus. En Udsigt over dets Bygningshistorie. *Historisk Tidsskrift*, Bd. 6, rk. 1. 1887-1888.

Bruun, Carl: *Kjøbenhavn*, København, Bd. 1-2, Thiele 1887-1890.

"Christiansborg slotskirke og kirkerne på Københavns Slot", *Danmarks Kirker*. I. Københavns by, Bd. 5, 1983.

Christianson, John Robert: "Tycho Brahe". *Danmark og renæssancen 1500-1650*. Gad 2006.

Christophersen, Axel: *København og omegn gennem 6000 år. En kortlægning af de arkæologiske interesseområder i Københavns Kommune*. Københavns Bymuseum 1985.

Dahl, Bjørn Westerbeek: "Gamle bykort og prospekter", *København før og nu – og aldrig*, bd. 11, Palle Fogtdal 1991.

Dahl, Bjørn Westerbeek: Københavns befæstning under Karl-Gustav-Krigene 1657-1660. *Våbenhistoriske årbøger* 54. 2009.

Dahl, Bjørn Westerbeek: *Til rigets forsvar og byens gavn, Københavns byplanlægning 1600-1728*, Bd. 1-3, Museum Tusulanums Forlag 2017.

Dahl, Bjørn Westerbeek: uddrag af en gennemgang af rentemesterskaberne i Københavns Museums topografiske arkiv.

Degn, Ole og Inger Dübeck: "Håndværket i fremgang. Perioden 1550-1700". *Håndværkets Kulturhistorie*. Bd. 2, Håndværkerådets forlag 1983.

Engquist, H.H.: "Borgerhuse i København". *København Før og Nu*, Alfreds G. Hassing Forlag 1949, Bd.1.

Erichsen, John og Johan Møhlenfeldt Jensen: *Dronning Dorotheas brudesmykke. Til bryllup i 1500-tallets København*. Københavns Bymuseum 2004.

Erichsen, John: "Udbygningen af Københavns befæstning under enevælden". *Kongens og folkets København gennem 800 år*, Forlaget Skippershoved 1996.

Evers, Anne Cecilie Flemming og Niels Henrik Andreasen: "Skelettet i Tivoli". *Skalk* nr. 4, 2020.

Faber, Tobias: Frederiksstaden og Nyhavn, *København før og nu – og aldrig*, Palle Fogtdal 1987.

Fabricius, Hanne: *Gader og mennesker i middelalderens & renæssancens København*, Aschehoug 2006.

Fink-Jensen, Morten: *Den danske reformation*. 100 Danmarkshistorier. Aarhus Universitetsforlag 2020.

Fleischer, Jens: *København. Kulturhistorisk opslagsbog med turforslag*, København 1985 /kobenhavnshistorie.dk, 2006.

Frederickson, Henrik: "Grønnegårds Havn fra naturbassin til havnebassin", *Historiske Meddelelser om København*, Københavns Kommune 1999.

Gamrath, Helge: "Københavns Slot". *Christiansborg Slot*. Bd. 1, Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busck, København 1975.

Gamrath, Helge: *Københavns Historie*, Bd. 2 1600-1728. Gyldendal 1980.

Hald, Mette Marie, Jacob Mosekilde, Betina Magnussen, Martin Jensen Søe, Camilla Haarby Hansen, Morten Fischer Mortensen: "Tales from the barrels: Results from a multi-proxy analysis of a latrine from Renaissance Copenhagen, Denmark". *Journal of Archaeological Science: Reports* 20, 2018.

Hansen, Helge: *Kemisk sammensætning af murværksmaterialer fra Nørreports Hovedbro*. Teknologisk Institut 2000.

Hansen, Peter Wessel: "Fødevarerforsyning og prisregulering under Københavns belejring". I "Stormen på København. Den svenske belejring 1658-1660". *Kultur og Historie* bd. 1. Københavns Stadsarkiv 2009.

Heinsen, Johan: Det første fængsel. 100 Danmarkshistorier. Aarhus Universitetsforlag 2020.

"Helligåndskirken" i *Danmarks Kirker*. I. Københavns by, Bd. 1, 1945-1958.

Henningsen, Peter: "Misericordia. Tiggere, husarme og andre fattige i København, 1500-1800". *Historiske Meddelelser om København*. Københavns Stadsarkiv og Københavns Kommune 2005.

Hillingsø, Kjeld: *Broderstrid. Danmark mod Sverige 1657-60*. Gylling 2009.

Ingesman, Per: "Fromhed styrker rigerne". *Danmark og renæssancen 1500-1650*. Gads Forlag 2006.

Jensen, Christian Axel: "Københavns anden Vesterport. Fundamenter under Rådhuspladsen". *Historiske Meddelelser om København*, København 1938.

Jespersen, Knud V.J.: "Christian 5." I: *Danmarks konger og dronninger*. Gyldendal, Nordisk Forlag

Jespersen, Leon: "Den københavnske privilegiesag og 1600-tallets strukturændringer". I "Stormen på København. Den svenske belejring 1658-1660". *Kultur og Historie* bd. 1. Københavns Stadsarkiv 2009.

Johannes Werner: *Børsen. En fremstilling i billeder og text af Københavns Børsbygning Historie 1619-1915*, H.H. Thiels Bogtrykkeri 1915.

Johannsen, Birgitte Bøggild og Hugo Johannsen: "Arkitektur og billedkunst. Danmark og renæssancen 1500-1650". Gads Forlag 2006.

Johannsen, Birgitte Bøggild og Hugo Johannsen: "Kongens kunst", *Ny dansk kunsthistorie*, bd. 2, Forlaget Palle Fogtdal 1993.

Johansen, Ulla: "Fra strand til stenhuse på Højbro Plads", *Historiske Meddelelser om København*, Københavns Kommune 1999.

Kargaard, Maria Hvid: *Carl X Gustafs fæstningslejr i Brønshøj 1658-1660*. Krigsvidenskab.dk 2020.

Kargaard, Maria: ”Som om de skulle besidde og bebo den i 100 år. Fæstningslejren Karlstad.” I ”Stormen på København. Den svenske belejring 1658-1660”. *Kultur og Historie* bd. 1. Københavns Stadsarkiv 2009.

”Kirken uden for Nørreport”. *Danmarks Kirker*. I. Københavns by, Bd. 1, 1987.

Kjøbenhavns Diplomatarium. Samling af Dokumenter, Breve og andre Kilder til Oplysning om Kjøbenhavns ældre Forhold før 1728, udg. O. Nielsen, Bd. 1-10, København 1874-1887.

Kristiansen, Mette Svart: ”Renæssancens bybefæstning på Kongens Nytorv.” *Historiske Meddelelser om København*, Københavns Kommune, København 1999.

Kristiansen, Ole: ”Kakkelproduktion i Danmarks middelalder og renæssance”. *KUML. Årbog for Jysk Arkæologisk Selskab*. Aarhus Universitetsforlag 2008

København Diplomatarium, Bd. IV, nr. 535, 539, 544, 546, 548, 550, 556.

Lassen, G.F.: *Documenter og actstykker til Kjøbenhavns Befæstnings historie*. Thieles Bogtrykkeri 1855.

Lind, Gunner: ”At forsvare København”. I ”Stormen på København. Den svenske belejring 1658-1660”. *Kultur og Historie* bd. 1. Københavns Stadsarkiv 2009.

Lind, Hans Daniel: *Kong Kristian den fjerde og hans mænd på Bremerholm*. København, Gyldendalske Boghandel 1889.

Lindberg, Kirsten: *Sirenernes Stad København. By- og bygningshistorie før 1728* Bd. 1 før 1660, Skippershoved 1996.

Lindberg, Kirsten: *Sirenernes Stad København. By- og bygningshistorie før 1728*, Bd. 6, Forstæderne, Forlaget Sortedam 2000.

Linvald, Steffen: ”Gammelholm og Frederiksholm”. *København før og nu – og aldrig*, Palle Fogtdal 1987.

Linvald, Steffen: *Sophie Amalienborg og Dronningens Have*. København 1969.

Loldrup, Hans-Otto: ”Anatomihuset i København” i Thomas Bartholin: *Anatomihuset i København*, Loldrups Forlag 2007.

Lorenzen, Vilhelm: ”Problemer i Københavns Historie 1600-1660 belyst ved samtidige Kort”. *Historiske Meddelelser om København* 1930.

Lorenzen, Vilhelm: *Christian IV's Byanlæg og andre Bybygningsarbejder*. Andr. Fred. Høst & Sønns Forlag. København 1937.

Mejborg, Reinhold Frederik Severin: *Borgerlige huse særlig Kjøbenhavns Professor-residentzer 1540-1630*. København, Nielsen & Lydicke, 1881.

Mortensøn, Ole: "Bremerholms slaver", *Historiske Meddelelser om København*, Selskabet for Københavns historie 2016.

Møller, Jan: "Strøget og Gammel Strand", *København før og nu – og aldrig*, Bd. 3, Palle Fogtdal 1988.

Møller, Jan: *Borger i Christian 4.s København*. Sesam 1980.

Nielsen, O. og P. Købke: *Vor Frelsers Kirke*. 1896.

Nielsen, Oluf: *Københavns Historie og Beskrivelse*, bd. 1-6, København, G.E.C. Gad, 1877-1892.

Norn, Otto: *Christian 3.s borge*, Høst 1949

Nosch, Marie-Louise: "Knaphulsideologi". Klummen, *Weekendavisen* 4. maj 2018.

Nørregaard, Georg: *Københavns Vandforsynings Historie*. København 1959.

Olden-Jørgensen, Sebastian: "Hoffet til hverdag og fest", *Danmark og renæssancen 1500-1650*. Gads Forlag 2006.

Olden-Jørgensen, Sebastian: "Hofkultur, ritual og politik i Danmark 1536-1746. I: Ulrik Langen (red.): *Ritualernes magt. Ritualer i europæisk historie 500-2000*.

Olden-Jørgensen, Sebastian: Enevældens indførelse 1660 – en københavnsk revolution". *Historiske Meddelelser om København*, Selskabet for Københavns Historie 2011.

Olden-Jørgensen, Sebastian: Statsceremoniel, hofkultur og politisk magt i overgangen fra adelsvælde til enevælde – 1536 til 1746. *Fortid og Nutid* 1996.

Olsen, Olaf: *Christian 4.s tugt- og børnehuset*. Wormanium 1978.

Paludan-Müller: *Grevens Fejde, skildret efter trykte og utrykte kilder*. Anden Deel. Kjøbenhavn. C.A. Reitzels Bo og Arvinger. Thieles Bogtrykkeri 1854, s. 366.

Petersen, Irene: *Den sorte død blev nedkæmpet med lovgivning*. Artikel på internettet, videnskab.dk 2009.

Probst, Niels M.: "Christian 4.s flåde. Den danske flådes historie 1588-1660", *Marinehistoriske skrifter*, 26, Gyldendal 1996.

Ramsing, H.U.: "Bidrag til det gamle Københavns topografi. V. Havnen og dens omegn". *Historiske Meddelelser om København* 1909-1910, København 1909-1910.

Reindel, Ulrik: *Kronborgtapeterne: pragt & propaganda på Frederik II's Kronborg*. Forlag Slots- og Ejendomsstyrelsen 2009.

"S. Anna Rotunda", *Danmarks Kirker*. I. Københavns by, Bd. 6, 1987.

"Sankt Clemens Kirke", *Danmarks kirker*.

Scocozza, Benito: "Danskerne i renæssancen", *Danmark og renæssancen 1500-1650*. Gads Forlag 2006.

Simonsen, Rikke: "Den arkæologiske udgravning af Nørreport", *Fabrik og bolig. Det industrielle miljø i Danmark*. 2009.

Skovgaard-Petersen, Karen: Erasmus Lætus' Res Danicæ (1574). En Danmarkshistorie i lyset af Syvårskrigen. *Renæssanceforum* 2. 2006. www.renaessanceforum.dk.

Skaarup, Bi: "Middelalderfæstningerne ca. 1100-1600" i Peter Thorning Christensen: *Guide til Københavns befæstning. 900 års befæstningshistorie*, Skov- og Naturstyrelsen 1996.

Slots- og Kulturstyrelsen, fredningsbeskrivelse for Caritasbrønden på internettet www.kulturarv.dk/fbb (Caritasbrønden).

Smed, Mette: "Vor Frelzers Kirke på Christianshavn: til ære for Gud og Christian den Femte", I: *Synligt og usynligt. Studier tilegnede Otto Norn på hans 75 års fødselsdag den 13. december 1990*.

Smith, O.: *Chr. IVs tøjhus*. Særtryk af illustrationsværket "Før og nu". Før og Nus Forlag 1926.

Stadsingeniørens Direktorat: *København fra Bispetid til Borgertid, Byplanmæssig udvikling til 1840*. J.H. Schulz Forlag 1947.

Steenberg, Jan: "Holmens Kirke". *Danmarks Kirker*. I. Københavns by, Bd. 2, 1960-65.

Steenberg, Jan: "Sankt Nicolai Kirke". *Danmarks Kirker*. I. Københavns by, Bd. 1, 1945-1958.

Steenberg, Jan: "Trinitatis Kirke", *Danmarks Kirker*. I. Københavns by, Bd. 2, 1960-1965

Søe, Martin Jensen, Peter Nejsum, Frederik Valeur Seersholm, Brian Lund Fredensborg, Ruben Habraken, Kirstine Haase, Mette Marie Hald, Rikke Simonsen, Flemming Højlund, Louise Blanke, Inga Merkyte, Eske Willerslev, Christian Moliin Outzen Kapel: "Ancient DNA from latrines in Northern Europe and the Middle East (500 BC±1700 AD) reveals past parasites and diet". *PLoS ONE* 13. 2018.

Søndergaard, Leif: "Talen og den trykte tekst". *Danmark og renæssancen 1500-1650*. Gads Forlag 2006.

Tønnesen, Allan: "Enevoldsarveregeringsakten 1661 set i københavnsk belysning". *Historiske Meddelelser om København*, Selskabet for Københavns Historie 2011.

Tønnesen, Allan: ”Nord for Strøget”. *København før og nu – og aldrig*, Bd. 4, Palle Fogtdal 1988.

”Vor Frue Kirke. Københavns domkirke.” *Danmarks Kirker*. I. Københavns by, Bd. 1, 1945-1958.

Wanscher, W.: *Rosenborgs Historie 1606-1634*, Haase 1930.

Wolke, Lars Ericson: ”Belejringen og stormen på København set fra et svensk perspektiv”. I ”Stormen på København. Den svenske belejring 1658-1660”. *Kultur og Historie* bd. 1. Københavns Stadsarkiv 2009.